

PADDENSTOELENEXCURSIE OP TUINPARK EIGEN HOF

Tekst: Saskia Bender en Bonne Keizer

Foto's: Saskia Bender

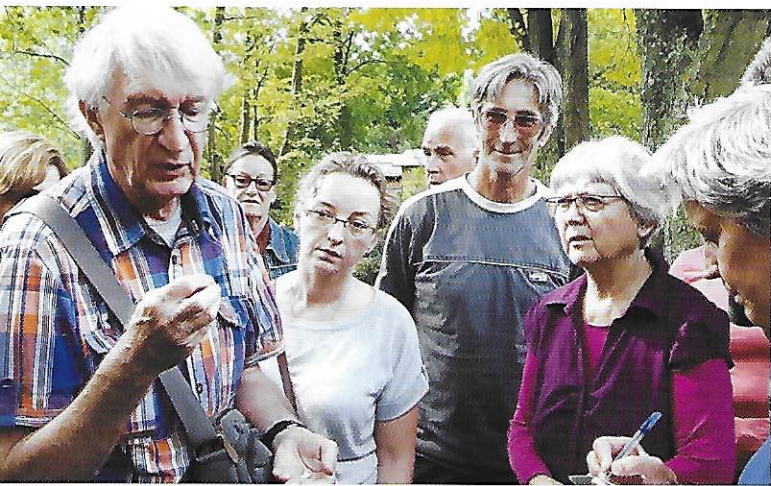
Denk je aan paddenstoelen dan stel je je een herfstig bos voor met een dikke laag gevallen blad op de grond, vochtige boomstammen en al wat kou in de lucht. Maar tot verrassing van de deelnemers aan de excursie van eind augustus waren er toen al vele verschillende soorten paddenstoelen te vinden. Hun prachtige namen lijken zo uit een sprookje van Grimm te komen.

De werkgroep Natuurlijk Tuinieren had expert Marcel Groenendaal uit Arnhem uitgenodigd, lid van de Mycologische Vereniging Nederland. Met veel enthousiasme bracht hij zijn kennis van de vele soorten paddenstoelen op de groep van ruim 30 geïnteresseerden over.

Marcel vertelde dat paddenstoelen houtafbrekers zijn die soms ook in symbiose met bepaalde soorten bomen leven, zoals Berk en Eik. De boom krijgt dan bij de wortels bescherming van de schimmels en kan makkelijker voedingsstoffen uit de grond opnemen, de schimmel leeft van suikers die de boom via fotosynthese maakt. Slakken blijken de grootste vijand te zijn, zij eten massaal paddenstoelen. Aangezien we dit jaar een slakkenplaag hadden vreesden we niet veel paddenstoelen tegen te komen ...

Het viel gelukkig mee, bij de grote Eik voor de kantine kwamen we al drie verschillende Russula's tegen. Voor het determineren van de verschillende soorten zwammen gebruik je niet alleen je ogen, je neus en tong. Je kunt een klein stukje proeven, want met de giftigheid valt het reuze mee, maar voor de zekerheid moet je het daarna wel uitspugen. Aan de smaak en kleur van de gevonden Russula's kon Marcel de Scherpe Kamrussula, de Onsmakelijke Kamrussula en de Geelwitte Russula herkennen. Bij de Paardenkastanje troffen we Gordijnzam en Fopzwam aan; verderop een Aardappelbovist, zo'n knol waar een stofwolk uitkomt als je hem indrukt.

Verder op het pad stond een groepje Inktzwammen, te herkennen aan de zwarte inkt die eruit loopt als ze groot genoeg zijn. Je kunt er mee schrijven, maar het is ook een probaat middel tegen alcoholverslaving! Het eten van een Inktzwam zorgt er namelijk voor dat je erg misselijk wordt als daarna alcohol drinkt.

Vaak zie je paddenstoelen op dood hout, dat ze afbreken tot er weer bruikbare stoffen ontstaan voor andere levensvormen. Zo zagen we bijvoorbeeld het Ruige Elfenbankjes op een halfdode Kerspruim – een teken dat de boom niet lang meer zal leven. Later stuitten we op stammetjes met een soort net van zwarte draden eromheen; dit bleken de sporen te zijn van de Honingzwam.

De opgedane kennis maakte overmoedig, want we dachten weer een Elfenbankje te ontdekken. Dit bleek echter de Gele Korstzwam te zijn, te onderscheiden door het ontbreken van gaatjes aan de onderkant. Al doende ontdek je dat paddenstoelen heel erg op elkaar kunnen lijken, maar dat er altijd kleine handigheidjes zijn om de verschillen te ontdekken. Zo moet je een spiegelkje op een steeltje bij je hebben

om de onderkant van de hoed te kunnen bekijken; het is namelijk beter om de paddenstoel niet te plukken maar te laten staan waar hij staat.

Vele mooie paddenstoelen volgden nog: de Bleke Franjehoed, de Bruine Kogelzwam, de Platte Tonderzwam en een Kaaszwam - die er dan ook uitzag als een zachte, witachtige klont. Bij de werkplaats vonden we een Hulstdekselbekertje, een minuscuul kokertje waarvan het topje open klappt zodat de sporen zich kunnen verspreiden. Er zat ook een geel slijmerig goedje op een boomstam, Heksenboter. Dit is één van de weinige paddenstoelenssoorten die zich verplaatst, via de zwaartekracht.

Van de 27 soorten die we in twee uur tijd ontdekten bleken er 12 niet eerder op Eigen Hof te zijn waargenomen. Mooi om deze nieuwe soorten te kunnen toevoegen aan de lijst van 110 paddenstoelen die hier al zijn gezien.

Wil je zelf op paddenstoelenjacht? Marcel Groenendaal adviseert om de 'Veldgids Paddenstoelen' te gebruiken, een handzaam en duidelijk boekwerk. Veel plezier!

